

کمبودهای آموزش دانش آموزان مسلمان در آفریقای جنوبی

بررسی نقادانه نوراان دیویدز، استاد فلسفه آموزش، دانشگاه استلنبوش^۱:

دورنمای سیاسی و اجتماعی در اکثر دموکراسی های لیبرال در حال تغییر است و یکی از موضوعات مورد توجه هدف و مشروعیت مدارس مبتنی بر مذهب است. قانون مدارس آفریقای جنوبی تأسیس مدارس مستقل را شامل می شود که شامل مدارس خصوصی و مذهبی است. تاریخچه تحصیل مسلمانان در این کشور به مهاجرت اجباری بردگان و زندانیان سیاسی از اندونزی و شبه قاره هند بازمی گردد که تا سال ۱۸۳۴ ادامه داشت. تحصیل مسلمانان شرایط

¹ Nuraan Davids, Professor of Philosophy of Education, Stellenbosch University

سیاسی مختلف - استعمار، آپارتاید و اکنون دموکراسی - و تغییرات جهان اسلام را پشت سر گذاشته است.

از آنجا که تحصیلات مسلمانان تا حدودی غیررسمی بوده و هست، به راحتی نمی توان گفت که دقیقاً چه تعداد مدارس و دانش آموز مسلمان در این کشور وجود دارد. بر اساس آمار انجمن مدارس مسلمانان و فهرست استانها، تخمین زده می شود که ۹۶ مدرسه به صورت رسمی ثبت شده است.

امروزه، در آفریقای جنوبی، عده ای مخالف وجود مدارس مستقل برای مسلمانان هستند. مانند سایر مدارس مذهبی، این مدارس نمایانگر حقوق بشر و آزادی دینی هستند و به همین دلیل، از خصوصیات ضروری و مطلوب جوامع متنوع هستند.

اما متخصصان نسبت به عدم تغییر شیوه های تحصیل و آموزش مسلمانان در آفریقای جنوبی ابراز نگرانی کرده اند. مسئله اصلی این است که مدارس و جوامع مسلمان ممکن است بیش از حد منزوی شده باشند و ممکن است دانش آموزان یا معلمان خود را به اندازه کافی برای نیازهای جامعه ای از نژادها و فرهنگ های گوناگون آماده نکنند.

در مقاله جدیدی، چنین استدلال کرده ایم که با وجود تغییرات گسترده در زمینه های سیاسی - اجتماعی، آموزش مسلمانان همچنان از گفتمان های سیاسی گسترده تر جدا مانده است. حال، این سؤال مطرح می شود که آیا پنهان کردن آموزش مسلمانان موجب شده است که موسسات و جوامع آموزشی مربوط به آن قادر نقد، تأمل و بازبینی روش های مورد استفاده خود نبوده و از این رو آمادگی لازم را برای آماده سازی مناسب فراگیران خود برای دموکراسی نداشته باشند؟

مدارس مسلمانان در آفریقای جنوبی دموکراتیک، تحت تأثیر میراث تاریخی اسلام، به دو دسته متمایز از اخلاق غالب "مالایی" یا "هندی" تبدیل می شوند. از آنجا که این مدارس به عنوان مستقل طبقه بندی می شوند، از پشتیبانی کامل دولتی برخوردار نیستند.

بودجه مورد نیاز آنها از طریق دریافت شهریه یا کمک های خیران تأمین می شود. این شهریه ها اغلب در دسترس جوامع مسلمان سیاهپوست قرار نمی گیرد، که با وجود اصلاحات سیاسی زیاد، همچنان از انزوای اقتصادی رنج می برند.

نتیجه این است که مدارس مسلمانان همان انحصار نژادی و فرهنگی را که در دوره آپارتاید اعمال می شد، حفظ کرده اند. حال باید دید که آیا فراگیران در این مدارس برای برخورد با کسانی که با خود متفاوت هستند، آماده هستند و این که تصور آنها از خود در جامعه ای کثرت گرایانه چگونه است.

علاوه بر این، مدارس مسلمانان، مانند همه مدارس دیگر، صرف نظر از دولتی یا مستقل بودن آنها، موظف به اجرای برنامه درسی ملی آفریقای جنوبی هستند. اغلب، برنامه درسی مدارس مسلمانان با موضوعات دیگری مانند عربی، مطالعات قرآنی و فقه مشخص می شود.

شیوه های تعلیم و تربیت در این مدارس نشان دهنده اتکای زیاد آنها بر یادگیری به شیوه حفظی است. به نظر می رسد که به تفکر انتقادی و آگاهی توجه اندکی معطوف می شود. تدریس و یادگیری عمدتاً بر اساس خطوط دوگانه معلم به عنوان تنها مرجع و یادگیرنده به عنوان دریافت کننده ای منفعل انجام می شود.

این نوع آموزش مورد بحث و بررسی قرار نمی گیرد. فراگیران مهارت لازم را برای درک رابطه خود با دیگران و دنیای پیرامون خود فراموش می گیرند.

آن چه لازم است انجام شود

همه مدارس در یک نظام دموکراسی موظف هستند تا اطمینان حاصل کنند که نوع آموزش آنها کثرت گرایی، تنوع، شناخت متقابل و زندگی مشترک مسالمت آمیز را نیز در نظر می گیرد. دموکراسی به اشکال دموکراتیک تعامل وابسته است، که لزوماً حاکی از تمایل به تعامل با دیدگاههای متفاوت است. این واقعیت که مدارس مسلمانان و همچنین سایر مدارس دین محور در یک دموکراسی وجود دارند، حاکی از آن است که آنها باید به این دموکراسی کمک کنند. ارزش هر نوع آموزش در توانایی آن برای پاسخگویی به جامعه گسترده تر است. اگر آموزش و پرورش نتواند به مشکلات اجتماعی محرومیت، حاشیه نشینی و خشونت پردازد، مسئولیت های خود را انجام نداده است. این نوع آموزش باید در راستای آرمانهای دموکراتیک آفریقای جنوبی در دوران پس از آپارتاید مورد بازنگری قرار گیرد.

منطقی نیست که با فرض بر این که آموزش مسلمانان تنها به جنبه های خصوصی و معنوی زندگی انسان می پردازد، آن را جدا از آموزش در مدارس دیگر در نظر بگیریم. ادغام آن در برنامه درسی گسترده تر مدارس، ابعاد عقلانی، عاطفی و معنوی آموزش را در هم می آمیزد و آنها را با حوزه عمومی مرتبط می سازد.

تحصیل مسلمانان در دوران استعمار و آپارتاید آفریقای جنوبی همیشه با مبارزه و مجادله همراه بوده است. این آموزش باید با تلاش ادامه یابد تا ارتباط بیشتری به تحولات سیاسی-اجتماعی روز داشته و در مورد آنها پاسخگو باشد.

چالش این نوع تعلیم و تربیت این است که مخالفین- مانند سکولارها و غیر سکولارها- را به مباحثه دعوت کرده و آنها را بی خبر از یکدیگر قرار ندهیم.

باسمه تعالی

رایتی فرسکی جمهوری اسلامی ایران

منبع:

<https://www.news24.com/parent/learn/learning-difficulties/a-critical-look-at-whats-missing-from-muslim-education-in-south-africa-20210319>